

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Begrundelserne for dette lovforslag om konfliktråd er dels at komme videre i den udvikling mod alternativer til frihedsstraf, som indledtes med indførelsen af samfundstjeneste, dels at aflaste domstolene og endelig at gøre forsøg med en anden måde at løse konflikter på end ved at straffe. Konfliktrådene er et nyt retsinstitut, der skal fungere som et supplement til det etablerede retssystem.

Der har længe været bred politisk enighed om, at der går for lang tid fra lovbrud til reaktion. Konfliktrådsbehandling vil give mulighed for en hurtig reaktion, da man undgår den lange efterforskningstid og ventetiden ved domstolene.

Konfliktråd bygger på konfrontation mellem offer og gerningsmand som metode. Gennem mange år har man i en række lande praktiseret alternativ konfliktløsning som en alternativ metode til løsning af konflikter, der udspringer af kriminalitet.

Konfrontationsmetoden kommer fra USA og Canada, men har bredt sig til mange andre lande. Ud over i Norge bruges metoden bl.a. i Finland, Sverige, Holland, England, Tyskland og Østrig. Konfliktrådsmetoden indebærer en mægling mellem offer og gerningsmand. De direkte involverede parter får mulighed for i samvær med en mægler at løse konflikten uden for det traditionelle straffesystem. Målet med en mægling er, at offer og gerningsmand skal nå til enighed om indgåelse af en aftale om, hvorledes konflikten skal løses. Der kan være tale om økonomisk erstatning, arbejdsaftale eller et såkaldt forhandlingsresultat, f.eks. i form af en undskyldning.

Det er ofte blevet kritiseret, at der ikke tages tilstrækkeligt hensyn til offeret i straffesagsbehandlingen. Konfliktrådsbehandling har vist sig at være en brugbar metode til at tilgodese offeret, der gennem den direkte konfrontation får lejlighed til at give udtryk for sine følelser i forbindelse med den skade, han har lidt, og for det, han mener vil være en retfærdig konsekvens af den begåede handling.

Gerningsmanden bliver konfronteret med konsekvenserne af sine handlinger og står direkte til ansvar over for den forurettede. Reaktionen bliver såle-

des personlig, forståelig og nærværende og dermed meningsfuld.

Fremmedgørelsen over for straffeprocessen medfører i dag ofte mistillid, resignation og manglende respekt. Mæglingsmødet skaber et forum, hvor offeret såvel som gerningsmanden får mulighed for at komme til orde og deltage i egen sag. De får begge mulighed for indflydelse og engagement og bliver derfor mere tilfredse både med selve forløbet og udfaldet af sagen. Dermed fremmes også forståelsen mellem parterne.

I Norge har man efter 10 års forsøgsvirksomhed med konfliktråd gjort ordningen permanent og landsdækkende. Ordningen er samtidig revideret og udvidet. Nærværende lovforslag har taget højde for de norske erfaringer. Det er bl.a. af den grund foreslået, at konfliktrådene placeres organisatorisk og administrativt i tilknytning til domstolene med selvstændig ledelse, ligesom lovforslaget ikke er begrænset til kun at omfatte unge mennesker.

Lovforslaget forventes ikke at medføre forøgede udgifter på finansloven, idet udgifterne ved etablering og drift af konfliktrådene forventes modsvaret af besparelser inden for såvel politiets efterforskningsarbejde som for den indenretslige behandling og i fængselsvæsenet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Konfliktråd foreslås foreløbig afprøvet i en forsøgsperiode på tre år, hvorved der bliver lejlighed til at udvikle konfliktrådene og tilpasse dem til danske forhold.

Konfliktrådene foreslås foreløbig oprettet i fem retskredse. For at sikre, at man ved forsøgsperiodens udløb kan vurdere ordningen, er det vigtigt, at retskredsene er repræsentative med hensyn til størrelse, antallet af straffesager og beliggenhed.

Til § 2

For at konfliktrådene kan fungere adskilt fra både politi og sociale myndigheder, foreslås konfliktråde-